

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.: N. Moldovanu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: I. Secrieru, M. Anton, V. Cotorobai)

ÎNCHEIERE

25 octombrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componență:

Președinte, judecător

Judecători

Aliona Miron

Oxana Parfeni

Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursului declarat de Daniliuc Nicolae,
în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Daniliuc Nicolae împotriva Republicii Moldova, reprezentată de Guvernul Republicii Moldova, Procuratura Republicii Moldova, Consiliul Superior al Magistraturii și Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la examinarea plângerii penale și repararea prejudiciului moral, cauzat prin încălcarea dreptului și restabilirea dreptului încălcat, compensarea cheltuielilor pentru asistența juridică,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 martie 2023, prin care a fost respins apelul declarat de Daniliuc Nicoale și menținută hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 06 octombrie 2022,

c o n s t a t ă:

La 05 mai 2022, Daniliuc Nicolae a depus cerere de chemare în judecată către Republica Moldova, reprezentată de Guvernul Republicii Moldova, Procuratura Republicii Moldova, Consiliul Superior al Magistraturii și Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, solicitând constatarea încălcării dreptului la examinarea plângerii penale din 15 octombrie 2019 și încasarea sumei de 50000 euro, cu titlu de prejudiciu moral, cauzat prin încălcarea dreptului la examinarea plângerii penale din 15 octombrie 2019.

În motivare a indicat că, la 15 octombrie 2019, s-a adresat procurorului general al Republicii Moldova cu o plângere penală, în care a solicitat de a dispune prin ordonanță începerea urmăririi penale în privința judecătorului Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, Alexandru Mardari, în temeiul art.339 Cod penal al Republicii Moldova.

La 25 octombrie 2019 reclamantul a primit o scrisoare de la Procuratura Generală, semnată de procurorul Gavriliță Oleg prin care s-a refuzat în începerea urmăririi penale pe cazul menționat.

Ca urmare, la 13 noiembrie 2019, Daniliuc Nicolae a mai depus o plângere procurorului general al Republicii Moldova în ordinea art.299¹, 299² din Codul de

procedură penal, în care a solicitat să se conformeze prevederilor art.19, 254 Cod de procedură penală și să cerceteze cazul dat complet, obiectiv și sub toate aspectele, iar în conformitate cu prevederile art.274 Cod de procedură penală al Republicii Moldova în urma examinării plângerii date, să emită o ordonanță motivată pe cazul dat.

La 20 noiembrie 2019, a mai primit o scrisoare de la Procuratura Republicii Moldova, semnată de către procurorul Dimitraș Marcel, prin care a fost informat că acțiunile și inacțiunile procurorului Gavriliță Oleg nu pot fi contestate în ordinea art.2991, 299¹ Cod de procedură penală al Republicii Moldova.

La 09 decembrie 2019 a adresat judecătorului de instrucție o plângere împotriva acțiunilor ilegale ale procurorului general al Republicii Moldova.

Astfel, judecătorul de instrucție al Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, Rațoi Victor, la 13 august 2020, a respins plângerea din 09 decembrie 2019 din motivul că argumentele lui Daniliuc Nicolae privitor la faptul că procurorii au încălcat flagrant prevederile art.19, 254, 265, 274 Cod de procedură penală al Republicii Moldova le consideră declarative și nefondate și vin în contradicție cu faptele constatate pe parcursul examinării plângerii.

La 07 septembrie 2020, a depus recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, din 13 august 2020, prin care a fost respinsă plângerea lui Daniliuc Nicolae din 09 decembrie 2019, împotriva acțiunilor ilegale ale procurorului general al Republicii Moldova.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 octombrie 2020, s-a respins ca inadmisibil recursul, din motiv că încheierea nu poate fi atacată cu recurs.

Reclamantul a susținut că, prin tergiversarea intenționată a examinării cauzei, statul a încălcat dreptul reclamantului garantat de art.6 CEDO, dar și art.1 CEDO, și anume, obligația generală a statului de a-i recunoaște oricărei persoane, aflate sub jurisdicția sa, drepturile și libertățile definitive de Convenție.

Potrivit practicii CtEDO, o reparație echitabilă a prejudiciului moral în sensul art.41 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților omului, cauzat prin încălcarea dreptului la examinarea plângerii penale din 15 octombrie 2019, ar constitui suma de 50000 euro.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 06 octombrie 2022, cererea de chemare în judecată înaintată de Daniliuc Nicolae, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a conchis că, acțiunea depusă de Daniliuc Nicolae nu cade sub incidența Legii nr. 87 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, precum și nici sub incidența Legii nr.1545/98 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 17 octombrie 2022, Daniliuc Nicolae a declarat apel, solicitând casarea hotărârea primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 martie 2023, s-a respins apelul declarat de Daniliuc Nicoale și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 06 octombrie 2022.

La 12 mai 2023, Daniliuc Nicoale, a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 martie 2023, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei decizii noi de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului, a invocat că instanțele ierarhic inferioare nu au examinat fondul cauzei, nu s-au expus asupra obiectului cererii de chemare în judecată.

Recurentul a susținut că, atât instanța de apel cât și prima instanță, au aplicat eronat normele de drept material, nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, au apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanțelor nu constată dacă a fost sau nu încălcat dreptul său la examinarea plângerii din 15 octombrie 2019.

Astfel, recurentul și-a exprimat dezacordul cu soluția instanțelor ierarhic inferioare, calificând-o ca fiind neîntemeiată și pasibilă de casare în temeiul prevederilor art. 432 din Codul de procedură civilă.

La 08 iunie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimațiilor pentru notificare copia recursului, explicându-le dreptul de a depune referință.

Intimații au recepționat recursul, contra semnătură, fapt confirmat prin avizele de recepție de la fila dosarului 130-133.

Prin referința depusă la 15 iulie 2023, Consiliul Superior al Magistraturii a pledat pentru inadmisibilitatea recursului.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Dispozitivul deciziei Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat public la 16 martie 2023, iar calea de atac în ordine de recurs a fost demarată la 12 mai 2023, respectiv, în interiorul termenului legal.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră oportun de a învedera că, prin Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare 18 august 2023, cu excepția art. IV, V pct. 1-9 și 11-16 și art. VII – 01 septembrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 318-321 art. 570 din 18 august 2023, au fost introduse modificări în Codul de procedură civilă, inclusiv la capitolul XXXVIII – Recursul, secțiunea a 2-a, recursul împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel.

Conform art. XI alin. (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursurilor.

În această consecvență, se deduce că admisibilitatea recursului depus de Daniliuc Nicoale împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 martie 2023, va fi examinat în baza temeiurilor stipulate în redacția art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare până la 01 septembrie 2023.

Examinând admisibilitatea recursului, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la art. 440 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs depusă de Daniliuc Nicoale, este inadmisibilă, pentru motivele ce succed.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului.

La caz, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea *Helmerts c. Suediei* 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.

În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a aprecia recursul declarat de către Daniliuc Nicoale, ca fiind inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. a), 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Daniliuc Nicoale împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 martie 2023.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

Judecători

Oxana Parfeni

Ion Malanciuc